

CUPRINS

Cuvânt-înainte	5
Capitolul 1. Noțiuni introductive	7
1.1. Despre necesitatea studierii dreptului roman.....	7
1.2. Elemente de istoria statului și dreptului roman	8
1.2.1. Regalitatea	11
1.2.2. Republica.....	19
1.2.3. Imperiul	25
1.3. Etapizarea evoluției dreptului roman.....	29
1.3.1. Perioada veche a dreptului (<i>ius Quiritium</i>).....	29
1.3.2. Perioada dreptului clasic.....	30
1.3.3. Perioada dreptului post-clasic roman.....	30
1.4. Diviziunile dreptului roman.....	30
1.4.1. Dreptul public și dreptul privat.....	30
1.4.2. <i>Ius civile</i> , <i>ius gentium</i> și <i>ius naturalae</i>	31
1.4.3. <i>Ius praetorium</i>	32
1.4.4. <i>Ius scriptum</i> și <i>ius nesciptum</i>	32
1.4.5. <i>Ius singulare</i> și <i>ius comuna</i>	33
Capitolul II. Izvoarele dreptului roman	34
2.1. Obiceiul	34
2.2. Legea	35
2.3. Edictele magistraților.....	38
2.4. Senatus-consultele	41
2.5. Constituțiile imperiale	41
2.6. Știința dreptului (<i>Iurisprudentia</i>).....	43
2.7. Codificarea lui Iustinian	48
2.7.1. Codex.....	49
2.7.2. Digesta sau Pandecte	49
2.7.3. Institutiones	50
2.7.4. Novellae.....	51
Capitolul III. Persoanele	52
3.1. Introducere în studiul juridic al persoanelor	52
3.2. Status libertatis	53
3.2.1. Izvoarele libertății.....	54
3.2.2. Izvoarele sclaviei	55
3.2.3. Statutul juridic al sclavilor.....	56
3.2.4. Dezrobirea sclavilor (<i>manumissio</i>).....	59
3.2.5. Libertii și semisclavii.....	61
3.3. Status civitatis.....	65
3.3.1. Calitatea de cetățean	65
3.3.2. Categorii de necetăteni	67

3.4. Status familiae	69
3.4.1. Noțiunile de familiae și pater familias	70
3.4.2. Puterea părintească și izvoarele ei	72
3.4.3. Căsătoria	74
3.4.4. Adopțiunea și adrogațiunea	80
3.4.5. Legitimarea	83
3.4.6. Stingerea puterii părintești	84
3.5. Capitis deminutio.....	85
3.6. Ocrotirea incapabililor.....	87
3.6.1. Tutela	87
3.6.2. Curatela.....	90
3.7. Persoanele juridice.....	91
Capitolul IV. Organizarea judecătoarească și procedura de judecată	93
Considerații generale	93
4.1. Participanții la procesul civil	94
4.1.1. Magistrații.....	94
4.1.2. Judecătorii.....	95
4.1.3. Părțile.....	95
4.2. Procedura de judecată civilă	97
4.2.1. Procedura legisacțiunilor (legis actiones)	98
4.2.1.1. Procedura per sacramentum.....	99
4.2.1.2. Iudicis postulatio.....	101
4.2.1.3. Procedura per conductio	101
4.2.1.4. Manus injectio	102
4.2.1.5. Pignoris capio	104
4.2.2. Procedura formulară	104
4.2.2.1. Structura formulei și părțile ei componente.....	105
4.2.2.2. Acțiunile judiciare și clasificarea lor	109
4.2.2.3. Desfășurarea procesului.....	112
4.2.3. Procedura extraordinară.....	118
Capitolul V. Drepturile reale	121
Precizări terminologice.....	121
5.1. Clasificarea lucrurilor	122
5.2. Proprietatea	126
5.2.1. Noțiunea de proprietate și evoluția ei istorică	126
5.2.2. Formele proprietății private	128
5.2.2.1. Proprietatea quiritară	128
5.2.2.2. Proprietatea pretoriană (bonitară)	129
5.2.2.3. Proprietatea provincială	129
5.2.2.4. Proprietatea peregrină.....	129
5.2.3. Coproprietatea (condominium).....	129
5.2.4. Limitări ale exercitării dreptului de proprietate	131

5.3. Modurile de dobândire a proprietății	132
5.3.1. Moduri de dobândire a proprietății după dreptul natural și cel al ginților	133
5.3.2. Moduri de dobândire a proprietății după dreptul civil	139
5.4. Apărarea proprietății	145
5.4.1 Rei vindicatio.....	145
5.4.2. Actio publiciana.....	148
5.4.3. Actio negatoria	149
5.5. Iura in re aliena	149
5.5.1. Drepturile reale principale asupra bunului altuia.....	150
5.5.1.1. Servituitele.....	150
5.5.1.2. Emphyteusis (emfiteoza)	154
5.5.1.3. Superficia.....	154
5.6. Posesia	154
5.6.1. Noțiuni introductive.....	154
5.6.2. Elementele posesiei	156
5.6.3. Dobândirea și pierderea posesiei	157
5.6.4. Apărarea posesiei.....	158
Capitolul VI. Obligațiile.....	162
6.1. Noțiunea de obligație și definirea ei	162
6.2. Structura obligației	163
6.3. Izvoarele obligației	165
6.4. Contractul ca izvor de obligații	166
6.5. Elementele esențiale ale contractului.....	168
6.6. Contractele formale sau solemne.....	175
6.6.1. Contractele per aes et libram	175
6.6.2. Contractele verbale (verbis).....	176
6.6.3. Contractele litteris (literale).....	180
6.7. Contractele reale	182
6.7.1. Mutuum	183
6.7.2. Comodatum	185
6.7.3. Depozitum	186
6.7.4. Fiducia	187
6.7.5. Pignus	188
6.8. Contractele consensuale	188
6.8.1. Emptio – venditio	189
6.8.2. Locatio – conductio	197
6.8.3. Societas	200
6.8.4. Mandatum.....	202
6.9. Contractele nenumite	204
6.10. Pactele.....	207
6.11. Delictul ca izvor de obligații	211
6.11.1. Noțiune. Caracteristici	211
6.11.2. Clasificarea delictelor	214

6.11.3. Delicte de drept civil sau delicte private vechi	215
6.11.4. Delicte de drept pretorian sau delicte private noi	223
6.11.5. Delicte particulare sancționate cu acțiuni speciale	226
6.11.6. Abandonul noxal.....	227
6.12. <i>Ex variis causarum figuris</i>	228
Capitolul VII. Succesiunile	232
Noțiuni introductive și terminologice.....	232
7.1. Succesiunea testamentară	234
7.1.1. Formele testamentului	235
7.2. Condiții de validitate ale testamentului	240
7.2.1. Capacitatea.....	241
7.2.2. Instituirea de moștenitor	243
7.2.3. Substituțiile.....	245
7.3. Nulitatea, revocarea și ineficacitatea testamentului.....	246
7.4. Succesiunea <i>ab intestat</i>	250
7.5. Transmisiunea succesorală	256
7.5.1. Deschiderea succesiunii.....	256
7.5.2. Acceptarea succesiunii	257
7.5.3. Renunțarea la succesiune.....	257
7.5.4. Acțiunile succesorale	258
7.6. Legatul succesoral	259
7.7. Fideicomisele.....	261
Mic dicționar latin-român.....	262
Breviar de adagii și expresii latine	274